

Polskie miasta nie należą jeszcze do światowej ani europejskiej czołówki w zakresie wdrażania koncepcji smart city, jednak skala inwestycji w technologie cyfrowe systematycznie rośnie. Coraz częściej inteligentne rozwiązania są postrzegane jako narzędzie realnie poprawiające jakość życia mieszkańców, wspierające zrównoważony rozwój oraz umożliwiające bardziej efektywne zarządzanie przestrzenią miejską i usługami publicznymi. Szczególnie widoczne jest to na obszarze Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii, która konsekwentnie rozwija rozwiązania smart w skali ponadlokalnej.

GZM, obejmująca 41 miast i gmin, wdraża technologie cyfrowe przede wszystkim w obszarze transportu publicznego, otwartych danych oraz monitoringu środowiska. Zgodnie ze „Strategią rozwoju Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii na lata 2022–2027”, z perspektywą do 2035 roku, jednym z kluczowych priorytetów regionu jest rozwój inteligentnej infrastruktury transportowej i systemów zarządzania ruchem. Przykładem takiego podejścia jest pełna integracja transportu publicznego na terenie metropolii. Dzięki jednemu biletowi, dostępnemu w aplikacji mobilnej, możliwe jest korzystanie z autobusów, tramwajów, trolejbusów, pociągów regionalnych oraz Metroroweru.

Wdrożone rozwiązania obejmują również system Start/Stop, który pozwala pasażerom na automatyczne naliczanie opłat za przejazd poprzez przyłożenie karty płatniczej przy wejściu i wyjściu z pojazdu. System samodzielnie oblicza należność na podstawie czasu podróży, co znacząco upraszcza korzystanie z komunikacji zbiorowej. Równolegle rozwijane są aplikacje transportowe oraz narzędzia umożliwiające analizę danych w czasie rzeczywistym.

Województwo śląskie, w tym GZM, wyróżnia się także w skali kraju wysokim poziomem cyfryzacji usług publicznych. Region posiada najwyższy odsetek gmin i powiatów oferujących e-usługi dla mieszkańców oraz największą liczbę aplikacji mobilnych służących do kontaktu z administracją. Istotnym elementem tej strategii jest otwartość danych. Metropolitalna platforma otwartych danych udostępnia około 300 zbiorów danych, pochodzących m.in. z jednostek transportowych i 28 gmin członkowskich. Dane te obejmują m.in. informacje przestrzenne, środowiskowe, ewidencję dróg publicznych czy pozwolenia na budowę i mogą być wykorzystywane zarówno przez administrację, jak i sektor prywatny.

Technologie smart city są w GZM wykorzystywane również w obszarze ochrony środowiska. W ramach pilotażu przeprowadzono testy z użyciem dronów i technologii podczerwieni do mapowania miejsc o podwyższonym zanieczyszczeniu. Bezzałogowe statki powietrzne realizowały loty nad wybranymi gminami, wspierając monitoring środowiska, wykrywanie nielegalnych wysypisk, analizę jakości wód oraz inspekcję trudno dostępnych terenów.

Istotnym impulsem rozwojowym jest także projekt „Cyfryzacja GZM”, który uzyskał dofinansowanie przekraczające 32 mln zł w ramach programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021–2027. Zakłada on m.in. doposażenie pojazdów komunikacji miejskiej w nowoczesne systemy informatyczne, kasowniki i urządzenia do zliczania pasażerów, rozwój terminali płatniczych, podniesienie poziomu cyberbezpieczeństwa oraz uruchomienie geoportalu metropolii.

Strategiczne dokumenty GZM wskazują, że rozwój inteligentnych rozwiązań, połączony z działaniami rewitalizacyjnymi, może ograniczyć odpływ mieszkańców z miast, szczególnie z ich centrów. Cyfryzacja, lepsza dostępność usług publicznych oraz nowoczesny transport mają szansę stać się jednym z kluczowych czynników zwiększających atrakcyjność życia w metropolii w nadchodzących dekadach.

Smart city w wydaniu metropolitalnym

Kategoria: Komunikacja i Transport

Opublikowano: środa, 14, styczeń 2026 08:12

Tomasz Smaś

Odsłony: 339

Źródło: Newseria